

ЗА САМОСТІЙНІСТЬ,
ЗА СОБОРНІСТЬ,
ЗА ДЕМОКРАТІЮ

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

ОДИН ЗА
ВСІХ, ВСІ ЗА
ОДНОГО

РІК XXXI. Ч. 61. СКРАНТОН, ПА. СУБОТА, 7 ЧЕРВНЯ, 1941.

ЦІНА ТРИ ЦЕНТИ — PRICE THREE CENTS

SCRANTON, PA. SATURDAY, JUNE 7, 1941. XXXI YEAR. No. 61.

БРИТІЙСЬКА АРМІЯ І ФЛОТА ЧЕКАЮТЬ ГОТОВІ ДО АТАКУ НА СІРІЮ, НІМЕЦЬ- КІ ВІДДІЛИ НАПЛИВАЮТЬ ТУДИ ДАЛІ ЛІТАКАМИ

ГОВОРЯТЬ ПРО РОЗРИВ В УРЯДІ ПЕТЕНА, ГЕНЕРАЛ ВЕЙГАН ПРОТИ УСТУПОК
У КОРИСТЬ НІМЦІВ

СУПЕРЕЧНІ ВІСТКИ ПРО ПОХІД ГІТЛЕРА НА УКРАЇНУ, ЧИ ТІСНІШЕ ПОРОЗУМІННЯ МІЖ
ГІТЛЕРОМ І СТАЛІНОМ

Загально панує переконання, що найближчий удар Гітлера проти британської імперії буде йти в напрямі Близького Сходу і буде звертатись проти Єгипту, Суецького каналу та проти контрольованих Британією територій в західній Азії.

В середу був перший великий німецький бомбовий атак з повітря проти найважливішої британської морської бази Александрія, в Єгипті. Зібрані тут сильні частини британської флоту пильнують доступу до Суецького каналу. Підчас цього атаки, який вважають початком німецької офензиви проти Єгипту, було вбитих біля 100 осіб. Пристань і флота не потерпіли жадної шкоди.

Чекать кожної хвилини удару в Сирії

Другим пунктом можливого збройного удару на Близькому Сході буде правдоподібно французький мандат, Сирія. Щодо Сирії питання лежить тепер у тому, хто її швидше займе: німці чи британці. Як виходить з вісток, що прохлять з турецьких і закордонних джерел, буцім то в середині червня Гітлер зачне свій похід по українську пшеницю. Помагати буде йому румунська армія.

Повідомлення з різних джерел, головню з Туреччини, подають, що до Сирії напливають постійно нові відділи німецького війська, перевозжені туди транспортними літаками з Греції. Є чутки, що Дамаск, головне місто в південній Сирії, вже занятий німцями. Одначе загальна опінія військово-обсерваторів твердить, що німецькі сили в Сирії ще надто слабкі, щоб вони могли почати якусь більшу військову акцію.

З Лондону подають, що британська флота скупчена вздовж берегів Сирії на бойових позиціях. Також британська армія стоїть на кордонах Сирії від Лівана і сходу, готова на приказ вмишувати на її територію. Від півночі Сирія сусідує з Туреччиною і цей кордон у теперішній хвилі є одиникий від британської залогі.

Непорозуміння у Віші

Причина, чому британська армія ще не вмишувала до Сирії, лежить правдоподібно у відношенні Британії до Франції. В Сирії стоїть французька залогі і вступлення британського війська на її територію потягнуло б за собою війну між Британією і Францією. Гітлер дїстав би до розпоряджості французьку флоту і розлогі французькі посілості в Африці з численними морськими і повітряними базами.

Британський уряд числить це на можливість, що дасться здержати уряд Петена від пов-

ЗАПОВІДАЮТЬ НА НИ- НІ ВАЖНУ ЗАЯВУ МУСОЛІНІ

Берлінське радіо передало вістку з Риму, що Мусоліні має зробити важну заяву на надзвичайній засіданні фашистської ради, яке назначене на сьогодні в Римі.

Подібні згори заповіджені заяви робили давніше обидва диктатори на початку нової військової або дипломатичної акції.

Припускають, що цим разом Мусоліні повідомить про зречення претенсій Італії до різних французьких територій. Підчас недавнього побачення Мусоліні з Гітлером, Мусоліні був примушений погодитись на сильне обкреслення італійських претенсій до Франції, щоб за ту ціну купити співпрацю уряду Петена.

РОЗМОВА АМЕРИКАНСЬКО- ГО КОРЕСПОНДЕНТА З ГІТЛЕРОМ

Американський кореспондент Кадагі, бувший американський амбасадор у Бельгії, мав 23-го травня розмову з Гітлером. Це був перший американський кореспондент, допущений до Гітлера за останній рік.

У цій розмові Гітлер виперся рішуче ідеї нападу на західну лівкулю, заявляючи, що це так само не можливе, як напад на місяць.

Далі Гітлер заявив, що охорона транспортів до Британії американськими кораблями, тобто так звані конвої, будуть означати війну.

Розмова Кадагі з Гітлером відбулась у гірській замку "фірера" в Берхтесгадені.

ського кордону.

З Будапешту, що є головним джерелом міжнародних сплетень, подають, що в Румунії переводиться загальна мобілізація. З деяких прикордонних околиць усувають цивільне населення. Школи закривають 14-го червня, тобто вчасніше, ніж звичайно. Видано загострені розпорядки щодо охорони перед повітряними нападами. Від 12-го червня обмежено залізничний рух.

З турецьких джерел подають, що совіська влада усуває цивільне населення з Басарабії.

ГОЛАНДСЬКО-ЯПОН- СЬКЕ НАПРУЖЕННЯ

Уряд Голандської Індії, себто кількох великих і цілої низки малих островів на межі Спокійного й Індійського океанів, дїстав від Японії рішуче домагання, щоб та колонія вивозила до японських островів і посілостей більшу частину своїх продуктів, головню гуму, нафту і цинку. Голандська колоніальна управа цілком певно відкине це ультимативне домагання і згодиться постачати Японії стільки, скільки туди вивожено пересічно за останні п'ять років. Окрім того Японія мусить дати запоруку, що не буде перепродувати тих сировинців і продуктів німцям. В голандській пропозиції буде також застереження, що коли Англія або Америка будуть потребувати більше нафти, гуми чи цинку, як дотепер, тоді вони її дїстануть коштом квоти, призначеної для Японії.

З заяв японського посла в Батавії (столиця Голандської Індії на острові Джава) Кепкічі Йошізава, видно, що така відповідь Японії не вдовольнить і що японський уряд готовий до хопитись якихось інших "мір". Зі становища Англії і Америки відомо, що всяка спроба Японії натискати мілітарними засобами на Голандську Індію викличе військову інтервенцію Великої Британії і Сполучених Держав в обороні голандських колоній.

ПОМЕР М. ЕДЕЛСТЕЙН

У Вашингтоні помер в будинку конгресу на удар серця конгресмен з долишньої нью-йорської Іст Сайда, Майкл Еделстейн, безпосередно після гарячої промови в обороні жидів, яким інший конгресмен закидував, що вони стараються втягнути Америку у війну, особливо через впливи банкірів. Еделстейн виказав, що в банківському ділі в Америці жидів дуже мало, та що у всяких мирових організаціях жидів стільки ж, що й у тих, які є за допомогу Англії.

Еделстейн став конгресменом на місце довголітнього представника його округу, д-ра Сировіча. Він був одним з десяти конгресменів, що рік тому промовляли на Конгресі Американських Українців у Вашингтоні.

МИРОВІ ПОГОЛОСКИ — ПРОПАГАНДА ГІТЛЕРА

Президент Розевелт заявив рішуче, що амбасадор Вайнент не привіз з Лондону ніяких мирових пропозицій ані навіть ніякого натяку на них. Всі мирові поголоски поширюються в Америці берлінськими агентами, які за всяку ціну хочуть ослабити рішучу постанову Сполучених Держав помагати Англії.

ГРОЗИТЬ НЕДОСТАЧА ГАЗОЛІНИ

Секретар внутрішніх справ і адміністратор комісії для розподілу роппи, оліїв і газоліни, Гарольд Ікес, заявив, що східним стейтам загрожує поважним недостатком газоліни. Дуже можливо, що прийдеться обмежити її видачу, особливо пасажирським автомобілям.

С. КРИПС ВЕРНУВ З МОС- КВИ ДО ЛОНДОНУ

Англійський амбасадор Стеффорд Крис відлетів несподівано з Москви до Лондону. Англійські офіційні кола пояснюють його подорож, як звичайний приїзд для точного звіту про становище в СРСР.

БОЛГАРСЬКИЙ КОРОЛЬ У ГІТЛЕРА

Болгарський король Борис відвідав у Берліні Гітлера і Герінга. Вертаючись, він відвідав свого 80-літнього батька, бувшого болгарського короля Фердинанда, що перебуває у своїх добрах на Словаччині.

ПОГОЛОСКИ ПРО НОВИЙ МИРОВИЙ КРОК ГІТЛЕРА

З Віші повідомляють, що в недалекому часі Гітлер виступить з новими мировими пропозиціями, щоб запобігти виступови Америки по стороні Британії.

Кажуть, що Гітлер запропонує привернення ніби-незалежності Голандії, Бельгії, Данії і Норвегії, але зажадає вільної руки в організованні решти Європи.

З Лондону заповідують, що нова мирова офензива Гітлера буде мати на меті здержання американської інтервенції до того часу, поки Німеччина не буде готова до остаточного удару. Америка не повинна дати себе обдурити заявам Гітлера.

ГОЛЛ ПЕРЕСТЕРІГАЄ ФРАНЦІЮ ПЕРЕД СПІЛКОЮ З ГІТЛЕРОМ

Секретар закордонних справ Кордел Голл видав "у відповідь на численні запити" заяву про відношення Сполучених Держав до теперішньої закордонної політики Франції. Голл підкреслив, що Америка добре розуміє тяжке положення французького народу і тверді постанови перемиря, однак вона готова була зробити все можливе, щоб помагати Франції у збереженні її імперії та державної незалежності. Америка почала посылати харчі для французьких дітей та ввечувала французьким представникам торговлю і фінансові трансакції.

В останніх часах від американського амбасадора Лері наспіли повідомлення, що Франція готова змінити свою політику і стати до повної співпраці з державами "осі", чим вона також поможе Гітлерові у його війні проти Англії. Сполучені Держави затривожені

таким оборотом справи і мусітимуть вважати Францію спільником напасників та гнобителів. Окрім того така французька співпраця з Гітлером загрозувала б інтересам американського континенту і Сполучені Держави мусіли б прийняти відносно того відповідні міри.

Заяву Голла вважають підготовкою зірвання дипломатичних відносин між Америкою і Францією на випадок, коли б Франція дозволила Німеччині вживати своїх колоній для проти-англійських воєнних операцій. Тоді Америка зайняла б острови Мартинік, Гваделопе і на спілку з якоюсь південно-американською республікою Французьку Гваїану. Французи особливо бояться за Мартинік, де є кількості літаків, кільканадцять воєнних кораблів і біля 100 мільйонів доларів у золоті, яке вивезено з Франції підчас війни.

АМЕРИКАНСЬКО-ЯПОНСЬКІ ВІДНОСИНИ ГІРШАЮТЬ

Японська преса стверджує, що відносини між Японією і Сполученими Державами стають щораз то гірші. Заходи японського амбасадора у Вашингтоні, адмірала Номури, щоб довести до американського японського договору про не-напад не дали ніяких вислідів. Йому сказано, що японським обіцянкам не можна вірити і що японський уряд не має сили дотримати свої обіцянки.

Рівночасно до Хіні почали прибувати американські летуні і літаки. З Токіо повідомляють, що Англія, Америка й Хіна об'єдналися для спільного спротиву японським планам в південній Азії. Американський амбасадор Грю поста-

вив японському міністрови Матсуока дуже недвозначні питання щодо японських планів відносно Голандської Індії. Японців турбує особливо те, що американські летуні і літаки можуть легко нападати з Хіни на японські міста, які легко можна залалити.

На азійських водах, по японським вісткам, знаходиться тепер біля 80 англійських і американських воєнних кораблів, та більша кількість американських літаків найновішого типу. В Сінгапурі є велика англійсько-австралійська залогі, а й Голандська Індія дістала з Америки й Австралії поважні підкріплення воєнними матеріалами.

ДОМАГАННЯ ВУГЛЕКО- ПІВ ОПРАВДАНИ

Федеральний оборонний комітет посередництва рішив, що домагання вуглевутильних шахтарів, щоб зрівняти платні в північних і південних копальнях, є цілком оправдане. Він доручив обидвом сторонам прийняти рекомендації комітету до понеділка слідуєчого тижня. Коли котра сторона відкине пропозиції комітету, тоді уряд матиме вільну руку прийняти потрібні міри, щоб запобігти страйковим. Згідно з недавно ухваленим законом про права президента в час державного поготівля, уряд може перебрати на себе заряд тих шахт, які не згодяться з рекомендацією комітету.

СТРАЙК В ЛЕТУНСЬКІЙ ФАБРИЦІ

11,000 робітників у великих летунських варштатах в Інглвуд, Кал., вийшли на страйк, тому що комітет посередництва не виробив ще проекту замирення. Страйк викликав велике обурення у Вашингтоні. Згадані варштати виробляють кількості бойових літаків місячно і страйк поважно спиноє оборонну підготовку. В конгресі поставлено внесення, щоб у всіх фабриках, що працюють для оборони краю, робітники могли страйкувати

ЮНІЯ ОСУДЖУЄ ДРОВОРУБІВ

Голова К. І. О., Филип Моррей, осудив гостро виступ голови юнії дроворубів в північно-західних стейтах, який відкинув умови замирення страйку, представлені оборонним комітетом посередництва, і назвав цей комітет страйколомським. Моррей вказує, що пропозиції були зроблені за згодою всіх членів комітету, в тому числі двох репрезентатів К. І. О., до якого належить юнія дроворубів.

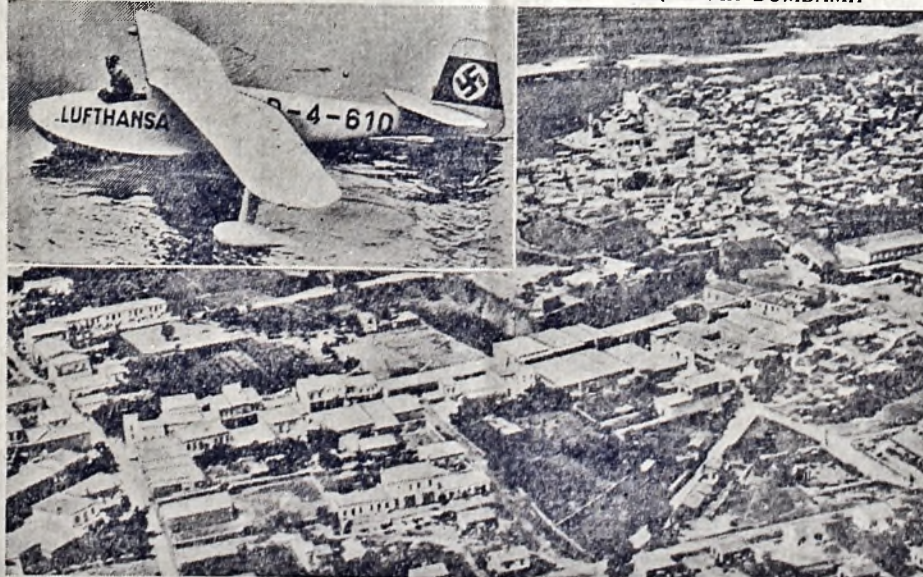
Не зважаючи на становище згаданого предсідателя юнії, комітет посередництва замирення страйку дроворубів у кількох районах в стейтах Вашингтон і Орегон. Конгресмен Вургіс з Каліфорнії заявив, що деякі з тих страйків були викликані "робітничим провodom, який дістає накази з закордону".

ОБМЕЖАТЬ АСЕНТИРУНОК

Військові влади пропонують, щоб обмежити дальший асентирунок зареєстрованих рекрутів до 27-го року життя. Також пропонують, щоб асентируваних старших новобранців звільнити з війська.

Тільки після голосування, яке має показати чи більшість робітників хоче страйкувати

КАНЕА, СТОЛИЦЯ КРЕТИ, ЗРІВНАНА З ЗЕМЛЕЮ НІМЕЦЬКИМИ БОМБАМИ

Підчас недавніх боїв на грецьким острові Крета німецькі бомбоски зруйнували всі каміні. Вгорі зліва на образку сфотографований один з німецьких перевозових літаків без мотору ("глайдер"), що були першим раз вжиті німцями для переправи війська повітрям

Народна Воля

НАРОДНА ВОЛЯ — THE PEOPLE'S WILL

Орган Українського Робітничого Союзу в Скрантон, Па. Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу, за винятком державних американських і українських свят.

Ukrainian paper published every Tuesday, Thursday and Saturday, except on National or Ukrainian holidays, by the Ukrainian Workingmen's Association, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

Entered as second-class mail matter June 16, 1913, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 8, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, of the Act of October 3rd, 1917, authorized July 10th, 1918.

НАРОДНА ВОЛЯ

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
В Сполучених Державах з виїм- ком Скрантон, Па. на рік \$3.00 На пів року \$1.50	In the United States (except Scranton, Pa.), per year \$3.00 Per 6 months \$1.50
В Канаді, закордоном і в Скран- тоні, Па. на рік \$5.00 На пів року \$3.00	In Canada, foreign countries and in Scranton, Pa., per year \$5.00 Per 6 months \$3.00

Телефон: 2-8897	Telephone: 2-8897
Ціна поодинокого числа 3 центи	Single copy 3 cents

Адреса — Address
НАРОДНА ВОЛЯ, 524 Olive Street, Scranton, Pa.
За оголошення редакції не відповідає

ЗНОВУ МОВА ПРО УКРАЇНУ

З Туреччини повідомляють, що румуни змобілізували по наказу Гітлера 25 дивізій і що збираються разом з німецькою армією до походу на Україну. З Біллі телеграфують, що Гітлер і Мусоліні обговорили під час свого останнього побачення справу реорганізації Європи, та при цьому рішили включити Україну до свого "європейського блоку", як головну житницю їхньої " нової Європи".

Немов доповняючи ті вістки, польська преса знову підкреслює, що Гітлер сприяє українцям на Лемківщині, Холмщині й Підляшшу, утримує для них три офіцерські школи, організує легіон під командою якогось російського генерала Войцеховського з Берліна, та "підтягнув" генерала Скоропадського знову до Кракова.

В Букарешті вістки про мобілізацію називають видумкою, в Берліні мовчать. Закордонні кореспонденти вагаються: одні кажуть, що це чергова німецька "качка", щоб даліше затемнити і так неясне міжнародне положення в Європі та викликати даремні надії, а після того розчарування. Інші вказують, що на совітсько-німецькому кордоні далі стоїть два мільйони німецького і кілька мільйонів російського війська, та що між обидвома державами відносини ніколи не були "надто сердечні".

Все це може мати якусь невеличку дозу правди. Однак досвід з минулих подібних поголосок дуже виразно пригадує, яка їх причина і які будуть наслідки. Кожний раз, коли Гітлерови треба було добути якихсь уступок від Совітського Союзу, він погрожував Сталінові — Україною. Чи не була Карпатська Україна "базою для походу на схід" — очевидно, тільки в Гітлерівській і прихильній до Гітлера пресі — так довго, доки нацисти і комуністи не договорились до совіто-німецької умови з серпня 1939? Чи не появились перші українські журнали в Празі і перші українські зїзди в Берліні перед тим, як Гітлерови треба було совітської, "вольної чи невольної" згоди на німецький похід на Румунію? Чи не було телеграм з Анкари і Будапешту про намірений похід німців на Україну перед нападом Гітлера на Югославію і Грецію?

Кожний раз, як Німеччина пробує поширити своє панування на територіях, які дотепер вважались "сферою впливів" Росії, українська справа і загроза походу по "українську пшеницю" служить Гітлерови як батіг на заяканого Сталіна. Мовляв, не рипайся, бо повториться 1918-ий рік. І Сталін не рипається.

Тому й тепер з повищих вісток з Анкари і з Біллі можна тільки зазначати, що Гітлерови знову потрібна якась совітська уступка і що він знову показує своїм московському партнерови той "грубий кінець" нацистичного бука. І питання не в цьому, чи піде Гітлер на Україну, чи ні, а в цьому, чого йому тепер це треба від Сталіна. Це незабаром довідаємось, коли він це "щось" від Сталіна дістане.

КРИЗА НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

Японський уряд поставив гострі домагання до управи голандських колоній у південно-східній Азії, відомих під назвою Голандської Індії. Ті домагання мають на меті забезпечити Японії достаточну доставу нафти і сирої гуми, щоб зробити її незалежною від доставки газоліну і переробленої гуми з Америки. Голандський колоніальний уряд не дав ще японцям остаточної відповіді, але нема вигляду, щоб ця відповідь була вдоволяюча. Рішучий тон, в якому були поставлені ці останні домагання, вказує, що на випадок відмови Японія прийме якісь "відповідні міри", себто буде грожити війною.

Навіть коли б голандська відповідь була для японців вдоволяюча, то й це не зменшить напруження в тій частині світу, а й в Америці. Уступка уряду Голандської Індії означала б поширення японських впливів у безпосереднє сусідство Австралії, англійської Малаї та Індії, а також і Філіппінських Островів. Американський і англійський уряди не могли б дивитись бездільно на того рода японську експанзію і певно прийняли б міри, щоб цей здобуток Японії зробити безвартним.

Японія на це приготована. Вона ж і починає зачіпати Голандську Індію в час, коли Гітлерови треба відвернути увагу Америки від допомоги Англії. Японські ультимати та всякі інші штуки над Спокійним Океаном, це частина плану тоталітарних держав захопити панування над світом. Держави "осі" сподіються, що навіть Америка не буде мати досить си-

ли, щоб з одного боку берегти Атлантик від німецьких субмарин і піратських кружляків, а з другого — змагатись з будь-що-будь показною японською флотою на Півціфіку.

Може вже найближчі дні й тижні покажуть, чи і на скільки "вісь" поміняється. Та, здається, що й половини американської сили вистачить, щоб дати належний відбір виснаженій чотирілітньою хінською війною Японії, тим більше, що вона мусітиме одночасно продовжувати війну в Хіні, боротись проти Англії, Австралії, Нової Зеландії і Голандської Індії на південному Півціфіку, та боронити своїх островів і комунікації через той же Півціфік перед найбільшою флотою в світі. Завдання не легке і хто зна, чи приглянувшись йому ближче, японці не візьмуть назад свого ультимату Голандській Індії.

АМЕРИКА ПЕРЕД РІШАЮЧИМ КРОКОМ

В американській пресі появились в останніх часах кореспонденції з Вашингтону, що розглядають критично теперішнє становище президента Розевелта і його кабінету до питання участі Америки в другій світовій війні. Урядові заяви в цій справі роблять враження до деякої міри противорічності. З одного боку президент Розевелт не один раз дав виразно до розуміння в своїх заявах, що Сполучені Держави рішені взяти активну участь у війні по стороні демократичних держав. З другого боку, Вашингтонський уряд виминає заподілимо до тепер ситуації, що могли б довести до воєнного задуря з тоталітарними державами.

Два Вашингтонські коментатори, Джозеф Алсон і Роберт Кінтнер, виснюють це так: Президент Розевелт рішений на активну участь Сполучених Держав у війні, але він чекає, щоб перший вистріл впав з німецького боку. Він хоче, щоб вразі активного виступу Америки по стороні Британії за ним стояло неподільно й об'єднано ціле населення. Це буде тоді, коли Америка буде спровокована до війни зачіпкою противника. Тоді кожний зрозуміє, що всі попередні урядові заяви проти висилки американських вояків у чужі краї, проти морських конвоїв для транспортів до Британії, тощо, не можуть більше мати значіння, бо проти чужої агресії держава мусить відповідати збройною акцією. Відповідальність за війну спаде на Гітлера.

Ця тактика президента стрічається з критикою різних обсерваторів. Від початку теперішньої війни демократії держались тої тактики, що чекали на перший крок Гітлера, і потім але на тім виходили. Те саме може тепер повторитись. Розуміючи тактику президента, Гітлер обережно буде виминати все, що може вважатись зачіпкою, доти, поки виступ Америки не буде спізнений.

Згадані вище два коментатори дають цікаве пояснення недавнього несподіваного приїзду до Вашингтону американського амбасадора з Лондону, Джана Вайнанта. Вайнант буцімто прибув до Вашингтону, щоб переконати президента, що даліше відтягання активного виступу Америки в війні скінчиться наперед поразкою Британії, а потім поразкою Сполучених Держав.

Якщо Америка не виступить негайно по стороні Британії як її спільниця, тоді це заломить відповідність Британії, яка є сьогодніюдиноюкоюперегородою між Америкою і нацистичним світом. Разом з Америкою, так мав сказати Вайнант, Британія перемаже Німеччину. Без Америки Британія втратить остаточно віру в перемогу, прийме компромісовий мир і лишить Америку на її власну долю.

Прихильники негайного вступу Америки у війну звертають увагу, що негайна американська поміч може відвернути два удари, що загрожують те-

ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ НАНАДІ

Згідно з розпорядком домінійального уряду Канади 11-го червня почнеться урядовий перепис населення канадської домінії, та його маетковості. Такий перепис відбувається там що десять років. Теперішній перепис має показати суспільний і економічний стан країни і має послужити урядові за основу в його планах щодо державної адміністрації та воєнної підготовки.

Для канадських українців перепис важкий тим, що при ньому вони можуть подати і пізніше довідатись, скільки їх є в Канаді, скільки говорять ще українською мовою, та якої вони релігії. Щоб ті дані були як найповніші, українські часописи в Канаді поважають своїх читачів, як відповідати на різні питання, які цензурові урядовці будуть ставити до населення. І так "Український Голос" пише:

"На такі питання, як про імя, назвико, адресу, пол, подружжя всяка людина повинна вміти сама відповісти. Клопіт виходить з 18 питань про місце уродження. Інструкції статистичного бюро кажуть, щоби у відповідь на це питання люди, уроджені поза Канадою, подавали належність місцевості уродження до держави з 1936 р. Причина цієї інструкції є мабуть в тім, що після 1936 р. деякі краї в світі, перейшли зпід одної держави під іншу, а Велика Британія урядово цього не признала. Отже хто вроджений в Галичині, повинен би подати відповідь, що він вродився в Польщі, а не в Росії. Можна пробувати відповісти "Західна Україна", або й "Україна", однак це всяка правдоподібність, що само Статистичне Бюро поправить цю відповідь в першому випадку на "Польща", в другому випадку на "Росія".

Далі "Український Голос" каже, що подібна історія може бути при відповіді на 24-те питання про "нешепелити", себто державну приналежність.

За те тижневик "Світло" радить відповідати на це питання, як і на питання про місце уродження так: хто родився в Канаді або має горожанські канадські папери, або родився поза Канадою, але його батько був канадським громадянином, має записувати свою державну приналежність "канадський". Хто не є горожанином і родився поза Канадою, нехай зазначає своє місце уродження "Західна Україна", чи "бувша Чехословаччина", "бувша Румунія" або просто "Україна". Видно редакція є тої думки, що коли більшість українців так запишеться, тоді й уряд мусітиме подати це у висліді статистичного перепису.

На 25-те питання про походження (народність), по англійськи "рейшел орджин", "Світло" радить відповідати так:

"На запит, з якого ви роду ("Рейшел Орджин") треба, щоб кожний українське відповів: Українець — "Юкрєйнієн" без огляду, чи він уроджений у Канаді, чи прибув до Канади з якогось другого краю.

"При подаванні родового походження рішає рід батька. В родині родово мішаних пр. батько українське, мати англій-

ка, всіх дітей треба подавати як українців.

"Українці не повинні подавати свого походження як австрійки, румуни, русини, галичани, буковинці, а ще гірше поляки, руси і т. п.

"Добре вважати, щоб не мішати державної приналежності з родовим походженням."

"Український Голос" з тим погоджується, а при тому перестерігає, щоб вважати на енумераторів (цензурових урядників) чи вони все як слід записують, щоб вони припадково не помішали "расового (народного) походження" з державною приналежністю.

Таксамо однаково радять всі газети, як відповідати на 28-те питання про "матірну мову" — "матер tongue". Це не означає, що треба писати рідну мову матері, а тільки мову, якою записуваний громадянин говорив змалку дома, та якої вживає ще й тепер. Тут всі українці, без огляду на те, де вони роджені, чи громадяне вони чи ні, повинні записувати українську мову.

Накінєць щодо відповідей на 30-те питання про релігію, "Український Голос" дає таке пояснення:

"Є причина до непорозуміння про відповіді на 30 питання, про релігію. Статистичне Бюро з розумислом не кривдить нікого, однак релігійних відомостей між українцями воно досі не розуміє. Не говоримо, кого за це винувати. Давнішими часами всіх греко-католиків і греко-православних Статистичне Бюро складало на купу і називало їх разом "Грік Чорч". Після перепису в 1931 р. всіх, що були записані, як греко-католики, зачислило без церемонії до римокатоликів, вважаючи, що вони є римокатолики, як признають папу-римського. Біда в тім, що й деякі православні церкви уживають урядової назви "православна греко-католицька церква". Так приміром називає себе російська православна церква. З другого боку є великі різниці між православними церквами. Російська, румунська, сербська, грецька, українська православна церква — це різні православні церкви, нехай не забувають організації, чим прим. пресбитеріями, методистами, або баптистами. Однак Статистичне Бюро складає всі православні церкви на купу. Все таки поки Статистичне Бюро побачить свою похибку, на питання про релігію українці повинні відповідати так: греко-католики повинні називати себе греко-католиками, чи й українцями-католиками, православні повинні називати себе українським православним, або греко-православним віроісповіданням. Статис-

ПІДЗОРЛИВІСТЬ В НАЦИСТИЧНІМ БЕРЛІНІ

Карл Б. Волл, молодий американський журналіст, вернувся на дніх до Америки після 54 днів побуту в Німеччині. Тепер він цікаво розповідає в ньюйорськмім щоденнику "ТІМ" про свої переживання.

Коли першого дня побуту в Берліні він пішов на вечеру до ресторану в першоряднім готелі Адлон, його вдарива незвичайна тишина в реставраційній залі, хоч вона була переповнена гістьми. Розглянувшись ближче, він побачив, що гості балакають між собою, рухають устами, але говорять так, що чути лиш тихе бурмотіння. Хвилину йому здавалося, що він приглух, але скоро він догадався, що кожний говорить лиш так голосно, щоб його почув співрозмовець і ніхто інший.

Коли він сів при столі, два добродії в сусідстві оглянулись підзорливо, потім нахилились ще більше до себе і притишили голоси.

При барі після вечері він стрінувся з другим американцем, який сказав йому так: Почекайте кілька тижнів. Тоді ви самі будете говорити тільки шепотом і скрутете карк, оглядаючись що хвиль, чи нема коносин між українцями воно досі не розуміє. Не говоримо, кого за це винувати. Давнішими часами всіх греко-католиків і греко-православних Статистичне Бюро складало на купу і називало їх разом "Грік Чорч". Після перепису в 1931 р. всіх, що були записані, як греко-католики, зачислило без церемонії до римокатоликів, вважаючи, що вони є римокатолики, як признають папу-римського. Біда в тім, що й деякі православні церкви уживають урядової назви "православна греко-католицька церква". Так приміром називає себе російська православна церква. З другого боку є великі різниці між православними церквами. Російська, румунська, сербська, грецька, українська православна церква — це різні православні церкви, нехай не забувають організації, чим прим. пресбитеріями, методистами, або баптистами. Однак Статистичне Бюро складає всі православні церкви на купу. Все таки поки Статистичне Бюро побачить свою похибку, на питання про релігію українці повинні відповідати так: греко-католики повинні називати себе греко-католиками, чи й українцями-католиками, православні повинні називати себе українським православним, або греко-православним віроісповіданням. Статис-

При тих словах обидном співрозмовляв мимоволі почав приходити до голови думка, що вони тільки що познайомились і, хоч обидва говорять добре по англійськи, то можуть бути агентами Ієнта. Від цієї скритої думки обидва мимоволі посунули до своїх кишень і витягнули американські нашіпорти, щоб розіяти взаїмне підозріння, яким вони там зарозились.

Це найбільш жаліве почуття, в теперішнім Берліні, — каже Волл. — Ви говорите з кожним обережно, бо не знаєте, хто він, і ваш співрозмовець обережно говорить з вами, бо боїться вас. За 48 годин я говорив вже тільки шепотом у реставраційній залі, як усі інші, і оглядався через плечі, щоб побачити, хто за мною сидить.

тичне Бюро нехай вже пізніше робить собі з тими відомостями, що знає."

З огляду на досвід з попередніми переписами, дуже до речі є пересторога "Світла", що "українці не повинні подавати свого походження як австрійки, румуни, русини, галичани, буковинці, а ще гірше поляки і руси".

ПРЕЗИДЕНТ ПРОГОЛОШУЄ НАДЗВИЧАЙНИЙ СТАН

Президент Розевелт під час промови, виголошеної недавно з Білого Дому до населення Сполучених Держав. У цій промові президент проголосив стан "необмеженої національної потреби".

ДОПИТАЛИСЯ...

Українські так звані націоналісти, зорганізовані в ОДВУ, невдоволені акцією Конгресового Комітету, рішили самостійно повести українську політику в Сполучених Державах та показати громадянству, що тільки вони, а не хто інший, справжні дипломати й провідники. За ділянку своїх подвигів вибрали собі справу польсько-українських відносин, вже кілька разів обдарували українську імміграцію "сензаціями" на тому полі.

Першою такою сензацією була стаття про польсько-українські відносини редактора польського щоденника "Нови Сьвят", П. Йоллеса, на сторінках англійського органу ОДВУ "Ди Трайде́нт". П. Йоллес казав націоналістам, що Україна нездібна правити собою, що українці не мають державницької думки, що це треба століть, щоб вони могли мати самостійну державу, що нема нікого, хто міг би говорити від імені українців, що одні мільйони українців є затроєні гітлеризмом, а інші мільйони пішли большевицьким шляхом, та що українська преса готує ненависті, пустомельства й хаотичних суперечок.

На підставі того всього П. Йоллес закликає, що українці поляки повинні жити "в гармонії", та що українці все будуть мусіли опиратись на співпрацю з Польщею. Очевидно, а думку П. Йоллеса, це не є питанням, до кого належатиме Львів і куди проходили межі рани. Важне, що поляки є державна нація, а українці будуть мусіли ще жити дуже довгий час в дуже сприятливих умовах, щоб могли творити національну державу. "Трайде́нт" це все надрукував без слова спротиву чи критики зі свого боку.

Після такого "здобутку" у зв'язненні польсько-українських відносин, ОДВУ рушило міло далі і для свого найближчого подвигу використало приїзд до Америки польського прем'єра генерала Вла-

дислава Сікорського, який "дав українцям добрий приклад, що вони повинні робити, коли вони хочуть здобути підтримку публіки для свого руху за незалежність". Так про цей свій крок і про польського генерала пише "Трайде́нт" з місяця травня.

Редакція "Трайде́нта" поставила "енергічному генералові" (так вона його величає. — Н. В.) цілу низку питань, на які сам Сікорський не відповів, але дозволив за себе відповісти Стефанові Роппові, директору польського інформаційного Центру в Нью-Йорку. "Трайде́нт" передає ці питання й відповіді ось так:

Питання "Трайде́нта": Чи Польща задумує жадати українських територій, забраних Росією?

Відповідь Сікорського - Роппа: Польський уряд вважає себе відповідальним перед всіма громадянами Польщі і не може самовільно зрікатись ніякої частини законної території Польщі.

Питання: Як прем'єр (Сікорський) ставиться до Росії у зв'язку з її інвазією Польщі і першим між Росією-японським договором?

Відповідь: Польща ніколи не хотіла збройного конфлікту з Росією і її ширість в тій справі підкреслювали, після Рижського договору, умови 1932 і 1934 року. Генерал Сікорський часто висловлював свій особистий погляд в цій справі у своїх творах, друкованих перед 1939-им роком. Будучи приязнь між Росією і Польщею залежить від становлення, як совітський уряд займе в рішачому моменті, в якому остаточно оформляться взаїмні відносини обидвох держав.

Питання: Чи пропонує Польсько-чеська федерація має на меті включити яку частину зі сорока мільйонів українців, і скільки?

Відповідь: Польсько-чеське порозуміння поки що відноситься тільки до тих двох держав. Двері широко відчинені для інших країн.

Питання: Які українці в Ев-

ропі співпрацюють з польським урядом?

Відповідь: Нюдна з різномірних і численних українських політичних груп в Європі ні в Америці ніколи не запропонувала Польщі своєї співпраці.

Питання: Чи прем'єр думає, що Гітлер піде походом на Україну?

Відповідь: Дуже можливо, що німці звернуться на Україну по збіжжя і на Кавказ по нафту.

Питання: Чи німці організують українських полонених в легіон, правдоподібно проти Росії?

Відповідь: Німці зорганізували українські дивізії в окупованій Польщі з українських жовнів, що їх взяли в полон в Польщі, і з української молоді, яка передтим не служила в армії.

Питання: Чи буде прийняти українців до польського легіону в Канаді?

Відповідь: Польща, яка бореться за свою волю, привітає у своїй армії добровольців кожної нації, яка ставиться прихильно до неї і яка стремить до подібної мети.

Так виглядає в українському перекладі це знамените інтерв'ю з польським генералом, яке редакція "Трайде́нта" вважає куди "важливішим і більш успішним дипломатичним кроком, ніж, наприклад, телеграму Українського Конгресового Комітету до президента Розевелта з нагоди приїзду отого самого генерала Сікорського до Америки і його відвідин в Білому Домі. Для пригадки подаємо ще раз ту телеграму:

"До Президента Френкліна Д. Розевелта,

"Білий Дім, Вашингтон, Д. оф К.

"Український Конгресовий Комітет в Америці, який презентує дві тисячі організацій американських громадян українського походження, дозволяє собі звернути Вашу увагу з нагоди побуту у Вашингтоні польського прем'єра Сікорського, що український нарід ставив рішучий опір

з проростом, були й зовсім трухлі, та — сільки! Просушати та обмінувати Марина з Кириною ті колосочки, а на вечір і в них горщик куті.

Раз якось пішла Кирина на поле за колосками зранку, та вже й вечір, а її немає.

— Господи! Де ж це вона ділася? Чи не перестригла, бува, її лихий чоловік, чи не зустрінулася із звіром у полі? — думає Марина.

Ніе-омліває материне серце. А тут уже й ніч настає, не прогляда темнота надходить. Марина ні жива, ні мертва. Коли чує — щось лізе в хату, ледве лізе...

— Ти, дочко? — Я, мамо! — Де ж це ти була так довго? Де барилася?

— Світлі, мамо, світло. Благодать Божа!

— Яка благодать? — Як засвітило — побачити...

Марина засвітила. Кирина перед нею стояла, а біля Кириної аж п'ять снопів пшениці лежало.

— Де це ти, дочко? — аж скрикнула Марина.

— У току, мамо, в панському току, де була пожежа. Там під купами попелу багато таких снопів зісталось.

— Мовчи ж дочко, щоб ніхто не дізнався!

— Та це ж я дожидалася до смерку, щоб ніхто не бачив.

Обсушили ті п'ять снопів, обміняли. Пильнували кожне зерно, щоб де не запропастилося! Набралося аж півкунка зерна.

Наварили куті — димом та гарю несе від тієї куті. Сільки! Все ж попоїсти є що,

УВАГА!

ЧЛЕНИ У. Р. СОЮЗА В ПОВІТІ ЛАКАВАНА!
В СУБОТУ, ДНЯ 21-ГО ЧЕРВНЯ 1941 РОКУ
РІВНО В 7-И ГОДИНІ ВЕЧЕРОМ

— відбудуться —

В УКРАЇНСЬКІМ ГОРОЖАНСЬКІМ КЛЮБІ
при 608 Вест Лакавана Евію, Скрантон, Па.,

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ

на які запрошується делегатів на Десяту Головну Конвенцію, урядників і членів нашої організації з Симпсон, Джесап, Оліфант, Диксон Сіті, Олд Фордж, Тейлор, Скрантон, Музик й околиці.

На зборах головні урядники представлять висліди нарад Десятої Конвенції, пояснять її ухвали, та разом з присутніми представниками членства обговорять способи дальшої праці в користь У. Р. Союзу в нашій околиці.

Проситься всіх членів, урядників і делегатів прийти на ці збори.

Виконавчий Комітет У. Р. С.

прилученню Західної України до Польської Республіки прикінці першої світової війни та що він буде всіма силами боротися проти всякої спроби поновного прилучення до будучої незалежної Польщі такою, як він навіть тепер бореться проти совітського панування. Твердимо це на основі того, що нам відомо про відносини на Західній Україні.

"Ми переконані далі, що український нарід, який перебуває тепер під російською, німецькою і малярською окупацією, бажає взяти участь у перебудові тої частини Європи, де він живе, на основі самовизначення народів і тісної господарської та політичної співпраці вільних, демократичних держав.

"Вважаємо нашим громадським обов'язком подати це до Вашого відомо, Пане Президенте, в цей час, коли обговорюються широкі плани май-

бутнього ладу в Європі і коли представники інших європейських народів, крім українського, подають Вам свої погляди в цій справі. Робимо це тому, що український нарід у Старому Світі не має змоги висловити вільно свою думку."

Ця телеграма, на думку націоналістичних політиків і дипломатів, "відрашувала підтримку українським визвольним змаганням" та була зразком "кепської і немудрої дипломатії", мабуть тому, що заперечувала польські претензії на українські землі, а польському прем'єрові право говорити від імені українців. За те "успішна" і динамічна націоналістична політика й дипломатія дала такі успіхи:

1. Дозволила польському прем'єрові повторити ще раз неперевірену чутку про "українські дивізії" по боці Гітлера.

2. Дала йому нагоду висло-

вити "залицання" в сторону Східної Росії, якого він не міг висказати в розмовах з представниками американської преси.

3. Викликала серед тих, хто читатиме повище інтерв'ю враження, що десь у світі є такі українці, які готові вступати до польського легіону та які Західну Україну і Білорусь все ще вважають Польщею.

Не знаємо, хто порадив "Трайде́нтові" займатись такою дипломатією, але певне одно: сам Стефан Ропп не міг би поставити своему прем'єро-

ЕЛЕКТРИЧНЕ ОХОЛОДЖЕННЯ ПОВІТРЯ... УСУВАЄ ЗМОРЩИНУ

НАПРУЖЕННЯ це найбільший ворог краси... якщо втратите години сну, ніч за ніч, якщо будете кидатись неспокійно на ліжку, зараз покажуться на вашій обличчі зморщини...

Щоб виглядати свіжо кожного ранку в час літньої спеки, запровадьте у себе електричне охолодження повітря... Мати таку вигоду в шлій вашій хаті, це ідеальна річ, але так само за невеликі гроші можете мати відповідну температуру бодя у найважливіших кімнатах, а саме в спальні.

Розвідайте про модерні способи пристосування температури ("Air Conditioning") і поміжте свій рідний в тяжкий літній час.

THE SCRANTON ELECTRIC COMPANY.

make your home ALL ELECTRIC

THE MORE YOU BUY THE LESS IT COSTS PER UNIT

ви більш вигідних для нього питань, які з одного боку компромітували б українців, а одночасно давали Сікорському нагоду показати польський "державницький змисл", послух англійським вимогам у відношенні до Москви, та рішуче відмежування від підозрілих в гітлеризмі українців.

Ось так виглядає найновіший підвиг дипломатії тої групи, яка ще недавно вважала себе "проводом нації". Куди вона цю націю завела б, коли б справді була проводом?

Одраді, несучи за собою здоровенний ридван. Вікна в ньому зачинені та ще й хвартушинами завішані; високі, мов верстви, коні важко тюпають; у них селезні грають та калюка зпід коліс розкидається на всі боки. Ось вони вбігли у вулицю. Тісна вулиця задля шестерика; коні одно до другого туляться, щоб не зачепитися об тин. Одрадні поступилися в двори, шапки скидають, низько вклоняються...

Та їх ридван не примічає — котить собі з затуленими вікнами: один тільки кучер вигукє: "Ну, діяволи!" — та до купи зводять коней. Шестерик не забарився промчати селом і повернувся у панський двір.

— Махнемо через яр навперейми! — хтось гукнув, і декілька з молодих кинулися бігти.

— Постойте! Постойте! — загукали на них старші. — Бачите — у вікнах нікого не видно й шибки затулени. Видно спить паніч. Виморився за дорого та й заснув. Нічого сьогодні його турбувати, хай на завтра.

На завтра — ще ні світ, ні зоря, а вже по Одраді ходить гомін від двору до двору: кому йти? Як поступитися?

— Та кому ж, як не хрещеній матері? — хтось порадив. — Хай спершу вона піде, понесе буханця, з приїздом привітає, замовить і за нас слово, вивідає — як там... А тоді вже й ми за нею доступимось.

— А справді, що так! — загукали всі й мершій майнули всім гуртом до Марини.

Марина тільки що встала й не вмивалася; очі в неї заспані, волосся розкудане.

Ось показався шестерик і в

Одраді, несучи за собою здоровенний ридван. Вікна в ньому зачинені та ще й хвартушинами завішані; високі, мов верстви, коні важко тюпають; у них селезні грають та калюка зпід коліс розкидається на всі боки. Ось вони вбігли у вулицю. Тісна вулиця задля шестерика; коні одно до другого туляться, щоб не зачепитися об тин. Одрадні поступилися в двори, шапки скидають, низько вклоняються...

Та їх ридван не примічає — котить собі з затуленими вікнами: один тільки кучер вигукє: "Ну, діяволи!" — та до купи зводять коней. Шестерик не забарився промчати селом і повернувся у панський двір.

— Махнемо через яр навперейми! — хтось гукнув, і декілька з молодих кинулися бігти.

— Постойте! Постойте! — загукали на них старші. — Бачите — у вікнах нікого не видно й шибки затулени. Видно спить паніч. Виморився за дорого та й заснув. Нічого сьогодні його турбувати, хай на завтра.

На завтра — ще ні світ, ні зоря, а вже по Одраді ходить гомін від двору до двору: кому йти? Як поступитися?

— Та кому ж, як не хрещеній матері? — хтось порадив. — Хай спершу вона піде, понесе буханця, з приїздом привітає, замовить і за нас слово, вивідає — як там... А тоді вже й ми за нею доступимось.

— А справді, що так! — загукали всі й мершій майнули всім гуртом до Марини.

Марина тільки що встала й не вмивалася; очі в неї заспані, волосся розкудане.

Ось показався шестерик і в

Одраді, несучи за собою здоровенний ридван. Вікна в ньому зачинені та ще й хвартушинами завішані; високі, мов верстви, коні важко тюпають; у них селезні грають та калюка зпід коліс розкидається на всі боки. Ось вони вбігли у вулицю. Тісна вулиця задля шестерика; коні одно до другого туляться, щоб не зачепитися об тин. Одрадні поступилися в двори, шапки скидають, низько вклоняються...

Та їх ридван не примічає — котить собі з затуленими вікнами: один тільки кучер вигукє: "Ну, діяволи!" — та до купи зводять коней. Шестерик не забарився промчати селом і повернувся у панський двір.

— Махнемо через яр навперейми! — хтось гукнув, і декілька з молодих кинулися бігти.

— Постойте! Постойте! — загукали на них старші. — Бачите — у вікнах нікого не видно й шибки затулени. Видно спить паніч. Виморився за дорого та й заснув. Нічого сьогодні його турбувати, хай на завтра.

На завтра — ще ні світ, ні зоря, а вже по Одраді ходить гомін від двору до двору: кому йти? Як поступитися?

— Та кому ж, як не хрещеній матері? — хтось порадив. — Хай спершу вона піде, понесе буханця, з приїздом привітає, замовить і за нас слово, вивідає — як там... А тоді вже й ми за нею доступимось.

— А справді, що так! — загукали всі й мершій майнули всім гуртом до Марини.

Марина тільки що встала й не вмивалася; очі в неї заспані, волосся розкудане.

Ось показався шестерик і в

Одраді, несучи за собою здоровенний ридван. Вікна в ньому зачинені та ще й хвартушинами завішані; високі, мов верстви, коні важко тюпають; у них селезні грають та калюка зпід коліс розкидається на всі боки. Ось вони вбігли у вулицю. Тісна вулиця задля шестерика; коні одно до другого туляться, щоб не зачепитися об тин. Одрадні поступилися в двори, шапки скидають, низько вклоняються...

Та їх ридван не примічає — котить собі з затуленими вікнами: один тільки кучер вигукє: "Ну, діяволи!" — та до купи зводять коней. Шестерик не забарився промчати селом і повернувся у панський двір.

— Махнемо через яр навперейми! — хтось гукнув, і декілька з молодих кинулися бігти.

— Постойте! Постойте! — загукали на них старші. — Бачите — у вікнах нікого не видно й шибки затулени. Видно спить паніч. Виморився за дорого та й заснув. Нічого сьогодні його турбувати, хай на завтра.

На завтра — ще ні світ, ні зоря, а вже по Одраді ходить гомін від двору до двору: кому йти? Як поступитися?

— Та кому ж, як не хрещеній матері? — хтось порадив. — Хай спершу вона піде, понесе буханця, з приїздом привітає, замовить і за нас слово, вивідає — як там... А тоді вже й ми за нею доступимось.

— А справді, що так! — загукали всі й мершій майнули всім гуртом до Марини.

Марина тільки що встала й не вмивалася; очі в неї заспані, волосся розкудане.

Ось показався шестерик і в

Одраді, несучи за собою здоровенний ридван. Вікна в ньому зачинені та ще й хвартушинами завішані; високі, мов верстви, коні важко тюпають; у них селезні грають та калюка зпід коліс розкидається на всі боки. Ось вони вбігли у вулицю. Тісна вулиця задля шестерика; коні одно до другого туляться, щоб не зачепитися об тин. Одрадні поступилися в двори, шапки скидають, низько вклоняються...

Та їх ридван не примічає — котить собі з затуленими вікнами: один тільки кучер вигукє: "Ну, діяволи!" — та до купи зводять коней. Шестерик не забарився промчати селом і повернувся у панський двір.

— Махнемо через яр навперейми! — хтось гукнув, і декілька з молодих кинулися бігти.

— Постойте! Постойте! — загукали на них старші. — Бачите — у вікнах нікого не видно й шибки затулени. Видно спить паніч. Виморився за дорого та й заснув. Нічого сьогодні його турбувати, хай на завтра.

На завтра — ще ні світ, ні зоря, а вже по Одраді ходить гомін від двору до двору: кому йти? Як поступитися?

— Та кому ж, як не хрещеній матері? — хтось порадив. — Хай спершу вона піде, понесе буханця, з приїздом привітає, замовить і за нас слово, вивідає — як там... А тоді вже й ми за нею доступимось.

— А справді, що так! — загукали всі й мершій майнули всім гуртом до Марини.

Марина тільки що встала й не вмивалася; очі в неї заспані, волосся розкудане.

Ось показався шестерик і в

Одраді, несучи за собою здоровенний ридван. Вікна в ньому зачинені та ще й хвартушинами завішані; високі, мов верстви, коні важко тюпають; у них селезні грають та калюка зпід коліс розкидається на всі боки. Ось вони вбігли у вулицю. Тісна вулиця задля шестерика; коні одно до другого туляться, щоб не зачепитися об тин. Одрадні поступилися в двори, шапки скидають, низько вклоняються...

Та їх ридван не примічає — котить собі з затуленими вікнами: один тільки кучер вигукє: "Ну, діяволи!" — та до купи зводять коней. Шестерик не забарився промчати селом і повернувся у панський двір.

— Махнемо через яр навперейми! — хтось гукнув, і декілька з молодих кинулися бігти.

— Постойте! Постойте! — загукали на них старші. — Бачите — у вікнах нікого не видно й шибки затулени. Видно спить паніч. Виморився за дорого та й заснув. Нічого сьогодні його турбувати, хай на завтра.

На завтра — ще ні світ, ні зоря, а вже по Одраді ходить гомін від двору до двору: кому йти? Як поступитися?

— Та кому ж, як не хрещеній матері? — хтось порадив. — Хай спершу вона піде, понесе буханця, з приїздом привітає, замовить і за нас слово, вивідає — як там... А тоді вже й ми за нею доступимось.

— А справді, що так! — загукали всі й мершій майнули всім гуртом до Марини.

Марина тільки що встала й не вмивалася; очі в неї заспані, волосся розкудане.

Ось показався шестерик і в

Одраді, несучи за собою здоровенний ридван. Вікна в ньому зачинені та ще й хвартушинами завішані; високі, мов верстви, коні важко тюпають; у них селезні грають та калюка зпід коліс розкидається на всі боки. Ось вони вбігли у вулицю. Тісна вулиця задля шестерика; коні одно до другого туляться, щоб не зачепитися об тин. Одрадні поступилися в двори, шапки скидають, низько вклоняються...

Та їх ридван не примічає — котить собі з затуленими вікнами: один тільки кучер вигукє: "Ну, діяволи!" — та до купи зводять коней. Шестерик не забарився промчати селом і повернувся у панський двір.

— Махнемо через яр навперейми! — хтось гукнув, і декілька з молодих кинулися бігти.

— Постойте! Постойте! — загукали на них старші. — Бачите — у вікнах нікого не видно й шибки затулени. Видно спить паніч. Виморився за дорого та й заснув. Нічого сьогодні його турбувати, хай на завтра.

На завтра — ще ні світ, ні зоря, а вже по Одраді ходить гомін від двору до двору: кому йти? Як поступитися?

— Та кому ж, як не хрещеній матері? — хтось порадив. — Хай спершу вона піде, понесе буханця, з приїздом привітає, замовить і за нас слово, вивідає — як там... А тоді вже й ми за нею доступимось.

— А справді, що так! — загукали всі й мершій майнули всім гуртом до Марини.

Марина тільки що встала й не вмивалася; очі в неї заспані, волосся розкудане.

Ось показався шестерик і в

Одраді, несучи за собою здоровенний ридван. Вікна в ньому зачинені та ще й хвартушинами завішані; високі, мов верстви, коні важко тюпають; у них селезні грають та калюка зпід коліс розкидається на всі боки. Ось вони вбігли у вулицю. Тісна вулиця задля шестерика; коні одно до другого туляться, щоб не зачепитися об тин. Одрадні поступилися в двори, шапки скида

OUR AMERICAN PAGE

Mail contributions to 524 Olive Street, Scranton, Pa.

BIRDS OF A FEATHER

Below we reprint a series of questions and answers which appeared in the last (May, 1941) issue of The Trident, an English-language magazine published by a group of New Yorkers, popularly known as the Nationalists, who belong to the organization ODU. The questions were asked of General Wladyslaw Sikorski, premier of the Polish government-in-exile, by the editors of The Trident.

It will be noticed that the questions asked of the General by the ODU-ites were published without any editorial comment upon the answers. At the same time The Trident fell straight into the Pole's hands by letting itself open for answers which suggest that Ukrainians might care to cooperate with an imperialist Polish government, when such a contingency never entered into the mind of any Ukrainian, except, perhaps, the "uncompromisable" ODU leaders. It is noteworthy also that the ODU decided to ask and the Polish premier was willing to answer questions put to him by a group which, before the outbreak of the war, the Polish press and government accused of close cooperation with, and great admiration for, Hitler and his methods—an accusation which the Poles never retracted.

The below is reprinted from The Trident:

Sikorski's Views

Q. Does Poland intend to claim her Ukrainian territories seized by Russia?

A. The Polish Government considers itself responsible before all citizens of Poland, and cannot of its own accord give up any portion of Poland's legal territory.

Q. What is the Premier's attitude toward Russia in view of her invasion of Poland and the recent Soviet-Japanese treaty?

A. Poland never wanted to have any military dispute with Russia, and her sincerity in this direction was stressed after the treaty of Riga, by agreements in 1932 and 1934. General Sikorski often voiced his personal viewpoint in his works published before the war of 1939. The future amity between Poland and Russia depends on the attitude which the Soviet Government will adopt at the decisive moment of formulating their mutual relations.

Q. Does the proposed Polish-Czech Federation intend to include some of the forty million Ukrainians and how many?

A. The Polish-Czech agreement so far concerns only those two nations. The doors are wide open to other countries.

Q. What Ukrainians in Europe are cooperating with the Polish Government?

A. Not one of the varied and many Ukrainian political groups either in Europe or America has ever proposed to Poland their cooperation.

Q. Does the Premier believe that Hitler will march into Ukraine?

A. It is quite possible that the Germans will turn to Ukraine for grain and to the Caucasus for petroleum.

Q. Are the Germans organizing Ukrainian prisoners into a legion, possibly against Russia?

A. Germans organized Ukrainian divisions in occupied Poland, formed from Ukrainian soldiers taken prisoners in Poland, and from Ukrainian youth which did not serve in the army before.

Q. Will Ukrainians be accepted in the Polish Legion in Canada?

A. Poland fighting for her freedom will welcome into her army volunteers of every nation friendly to her striving toward a similar goal.

I AM AN AMERICAN

During the period of preparations and actual sessions of the U. W. A.'s Tenth Convention, there fell a holiday on which our citizens glorified their American citizenship. On the third Sunday in May "I Am an American Day" was celebrated throughout the United States. In public parks, in schools, over the radio, through parades, concerts and public manifestations—everywhere the meaning of being an American was discussed. Veterans of previous wars, young people who came to be twenty-one years of age and thus entered into active participation in their civic rights, recently naturalized citizens, school children and grey-haired refugees from under the boot of a dictator state—all joined in the chorus of expressions about the significance of citizenship in the world's greatest democracy.

Yet few could have expressed what America can give and has given to those who have come within her embrace, than the great Ukrainian poet Ivan Franko. Sixty years ago he said in his poem, "Forget Not":

But only he who loves,
Whose blood is quick to throb,
In whom hope heals all wounds,
Whom battle doth allure,
Who weeps for others' woe,
Rejoices in their good,
He only is a man.

All through thy life, perhaps,
It may not be thy lot
A man like this to be.
Yet be thou such, e'en though
But for a single hour.

(Translated by Percival Cundy)
Today, throughout vast areas of the habitable world, honest, courageous, idealistic and talented people cannot be "men," not even for the "single hour" of which Franko speaks. Yes, they are allowed to suffer, but to love or to express their love—this they can do only as the

dictator decrees. Their "woe" and their "rejoicing" is a matter of government propaganda and censorship. "Good" and "evil" is determined by governmental communiques, and only such battle has "allure" to which they are sent by the dictator's will and by an order of his corporals.

Here lies the greatness and pride of America. Here a human being can be a "man" whenever he wishes, whenever he has the strength and will, either for a "single hour," or in "days of youth, of spring"—or throughout the course of his whole life.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УКР. РОБ. СОЮЗА

ВІДДІЛ 5, ЕМБРИДЖ, ПА. Піврічні збори в неділю, 15 червня, в 4-й полов. Обов'язком всіх членів і членкинь прийти, бо є важні справи. Буде призначення урядників і контрольної комісії за шість місяців, котрого повинні вислухати всі члени і членкині. Делегат дасть звіт з Десятої Конвенції У. Р. Союзу. Котрі родичі мають дітей, що ще не є членами У. Р. Союзу, нехай подбають про це, щоб їх вписати в ряди нашої організації, де будуть мати нагоду користатися з того добра нашої організації, що ми всі протягом 30 літ придбали. Довгоючі нехай випрінують свої залежності, щоб не переносити на слідуючий пів-рік. Збори відбудуться в 4-й годині з причини, що багато членів і урядників працю-

УКРАЇНСЬКІ ФАРМЕРИ!

Якщо плекаєте кури, то купуйте малі курчата, що вийшли з яєць, тестованих одною з добрих лабораторій в Новій Англії: Род Айленд Стейт Каледж.

Не тому, що їх можете дістати в Україні, але тому, що з таких курей будете мати добрий прихід.

На замовлення висилаємо поштою або експресом. Почавши від 31-го січня, нові курчата виходять що тижня.

Кому близько, тому радимо прихити до нас особисто в неділю.

Маємо курчата всякої раси, до Вашої вподоби. Тепер найліпша пора на кури.

Пишіть за ближчими поясненнями і за цінами по українськи або по англійськи на адресу:

John Fedorowicz,
9 School Street,
West Warwick, R. I.
Tel.: Valley 690

Biscuits - muffins - cakes
are sure to be just what you want—light, delicious and of fine texture.

Double Treated - Double Action
KC BAKING POWDER
Economical - Efficient
Use only one level teaspoonful to a cup of sifted flour for most recipes.

MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

ють в фабриці.
Я. Лисак, прелс.: Т. Френкевич,
касир; І. Гось, секр.

ВІДДІЛ 35, ВІЛКС-БЕРІ, ПА. Піврічні збори в неділю, 8 червня, в 1-й полов. Контрольори здадуть свій звіт за місяців з майна нашого товариства. Також делегат дасть звіт з конвенції. Проситися всіх прийти на ці збори.

ВІДДІЛ 164, СКРЕНТОН, ПА. Збори в неділю, 8 червня, в 2-й полов. в Американ Ліджен Гол. Проситися всіх членів прийти і вирівняти свої

вкладки. Бо можуть бути суспендовані.
Гр. Матвійчук, секр.

ВІДДІЛ 282, НЮАРК, Н. ДЖ. Збори в середу, 11 червня, в 7:30 веч. при 160 Спрингфілд Елію (другий поверх). Проситися членкинь і членів прийти на ці збори. Буде спра-

поздання делегата з конвенції.
П. Семчишин, голова; Д. Легкий, секр.

ПЕРШИЙ
НАРОДНИЙ ПОГРЕБНИК
на Філадельфію й околицю

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
Cor. Franklin & Brown Sts.,
Philadelphia, Pa.
Tel.: Market 1920
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

ДРУКАРНЯ АМЕРИ-
КИ В ФІЛАДЕЛФІЇ
пошукує друкаря, до пре-
си й ломання газети. Пра-
ця постійна, платня за
умовою. Зголошення на
адресу:
AMERICA
817 North Franklin St.,
Philadelphia, Pa.

КОСИ

Маємо австрійські серпи і коси з найліпшою сребристію сталі, коса довга 32 цілі, важить поверх фунта, за одним поклепанням косить пару днів. Широка коса в ціні \$2.50 з пересилкою. Перстень до коси подвійний 50 ц. Бабка 75 ц. Молоток 60 ц. Брусок 25 ц. Серп з зубами \$1.00.

Замовлення враз з грішми послать на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4TH ST., NEW YORK, N. Y.

SOUTH SIDE BANK AND TRUST COMPANY

Складайте свої ощадности
в цім сильнім і певнім банку
524 CEDAR AVENUE
SCRANTON, PA.
Член Федеральної Корпорації Обезпечення Депозитів

ФУТРА

Михайла Туранського

ВИРОБЛЕНІ У ВЛАСНІЙ ФАБРИЦІ

HAMMER BRAND

A New And Complete Selection Of Persian Lamb Skins On Hand. All Fresh Pelts Matched By Our Experts. At Varied Prices To Meet Every Woman's Budget. Style, Quality, and Workmanship Are Combined In Our Coats.

Prices Will Be Higher Next Fall. That Is Not A Prediction—It's A Fact. If You Contemplate Buying A New Fur Coat, Now Is The Time To Avoid Those High Prices.

For A Small Deposit Your Coat Will Be Made Up And Gradual Payments Can Be Made During The Summer Months And We Will Hold Your Coat In Our Cold Storage Vaults Until The Fall.

Knowing What Is Ahead Of Us, We Have Invested Heavily In Fine Skins And Are Prepared To Pass The Saving On To You.

BUY YOUR FURS WITH CONFIDENCE AT

MICHAEL TURANSKY

ВИРІБНИЦТВО ФУТЕР ВІД 1919 РОКУ

Bet. 29 & 30 Sts. 350 SEVENTH AVENUE 16th Floor
NEW YORK, N. Y.
Lackawanna 4-0973

DROP US A LINE

You have already been invited to join the Ukrainian Workingmen's Association, which, as you know, is a benevolent fraternal order with over \$2,600,000 in assets and more than 12,500 members. We do so again, irrespective of your political or religious convictions—no matter what you call yourselves, Ukrainians, Rusins or Carpatho-Rusins—we ask you to join our ranks if only to strengthen our community and group strength. We ask you to join because we feel that by doing so you can help yourself individually and our life in general.

The U. W. A. has four different kinds of policies for adults between sixteen and fifty-five, and three policies for children up to fifteen, for various sums between five and two thousand dollars.

For adults we have full life policies as well as certificates payable at age 70 or 85. We also have twenty-payment-life policies, whereby a member pays dues for only twenty years but remains insured for the rest of his life; and, finally, twenty-year endowment policies, whereby you pay dues for twenty years and receive your benefit in cash during your lifetime. Should a holder of one of these certificates pass away at any time during these twenty years,

then his rightful heirs will receive the full amount of his security.

For children we have an ordinary life policy, an endowment whose face value is returnable when the child reaches sixteen, and a twenty year endowment policy.

So stop and think the matter over. Is it worth your while to join and enroll your children in a strong, modern, benevolent association such as the Ukrainian Workingmen's Association? If so, then contact us by letter or penny postcard thus: Ukrainian Workingmen's Association, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

We'll see to it that one of our representatives or local As-

sembly officers calls at your home to explain what kind of policies are best suited for you and your children and what kind of benefits these policies will give all of you.

Remember the motto about patronizing your own, and insure yourself in your own organization, which will come to your aid sooner than another.

You can rest assured that we will welcome you and give you honest advice and information. If you don't believe us, then try writing us, and convince yourself.

Have you asked your father or mother to enroll you for membership in the Ukrainian Workingmen's Association?

PETER PEN

By NICK NICHOLS